

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران

گزارش نشست:

عنوان: همکاری های مبتنی بر مدیریت دانش در چارچوب حکمروایی هماهنگ شهری

تاریخ برگزاری: ۱۴۰۰/۱۱/۲۰

مدت برگزاری: ۲ ساعت

محل برگزاری: وبینار (فضای مجازی)

گروه‌های مخاطب: شهرداران مناطق ۲۲ گانه، روسای سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه شهرداری، معاونین برنامه‌ریزی و توسعه منابع انسانی مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران، مهندسين دانش شهرداری تهران

تعداد شرکت کنندگان: ۳۰ نفر

سخنرانان و اعضاء پنل:

سمت	شرکت کنندگان
رئیس شورای عالی استان ها و نائب رئیس شورای اسلامی شهر تهران	پرویز سروری
رئیس مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران	محمدمنان ریسی
مدیر گروه مطالعات مستندسازی تجارب و پروژه‌های شهری	نرگس رامک
معاون برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد	آیدا مهربان
مدیر پژوهش ، خلاقیت و فناوری های نوین شهرداری اصفهان	مرتضی نصوحی
استاد دانشگاه شهید بهشتی	محمدرضا حمیدی زاده

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر
تهران

تهیه کننده:

گروه مطالعات

مستندسازی تجارب

و پروژه‌های شهری

عنوان:

شهرهای دانش

بنیان: چالش‌ها و

راهبردهای مدیریت

دانش

چکیده:

همزمان با توسعه روزافزون شهرها در جهان سیاستگذاران باید به دنبال مدل‌های کاسب برای مدیریت شهرهایی باشند که روزانه با افزایش جمعیت، کاهش منابع، افزایش خدمات‌گیری شهروندان و هزینه‌های اداره شهر مواجه

می شوند. از گذشته تاکنون مدل های مختلفی برای اداره شهرها توسط نخبگان و دانشگاهیان ارائه و اجرا شده است .

اما یکی از متاخرترین مدل های مدیریت شهری حکمروایی شهری و نه حکمرانی شهری است. حکمروایی برخلاف حکومت مسئولیت اداره عمومی میان سه نهاد حکومت، جامعه مدنی و بخش خصوصی را عهده دار است. در حکمروایی شهروندان و گروه های اجتماعی از حقوق و تکالیف خود آگاهند.

از جمله مهمترین شاخص های حکمروایی شهری این است که در این مدل برنامه ها از بالا به پایین است، مشارکت مردم در کنار خدمت به مردم در شهر وجود دارد، عدالت و برابری در شهر وجود دارد. شفافیت، پاسخ دهی ، امنیت عمومی، قانون مداری، کارایی و اثربخشی، مسئولیت پذیری و شهروندمداری از دیگر شاخص های این مدل مدیریتی شهر است. بنابراین حکمروایی اثربخش ترین، کم هزینه ترین، پایدارترین روش های مدیریت شهر است.

همچنین با توجه به اینکه در کلان شهرهای مانند تهران بزرگترین و اصلی ترین چالش های مدیریت شهری در حال حاضر کیفیت مدیریت شهری در اجرا، معضلات شهری و درآمدهای پایدار است حکمروایی شهری به عنوان یکی از چهار شاخصه مشروط توسعه پایدار است می تواند در مسیر رسیدن به این وضعیت بر همه کنشگران عرصه شهری در اداره شهر تاثیرگذار باشد. در این رهگذر الگوی مدیریت یکپارچه نیز مناسبترین الگو برای تحقق رویکرد حکمروایی شهری است.

در عین حال در مطالعات اخیر درباره توسعه شهری توجه به اهمیت خلق دانش ، انتشار دانش، کاربرد دانش و اطلاعات اهمیت یافته است. همچنین بسیاری از پژوهشگران، تصمیم سازان، پیشروان و توسعه دهندگان درباره توسعه منطبق و تبدیل شهرها به شهرهای دانایی محور توافق گسترده ای دارند. براساس یافته های پژوهش های این حوزه مدیریت دانش بر سه موضوع اصلی انسان، ساختار و فناوری تأکید دارد. این مفهوم با ایجاد ساختار مناسب و زیرساختارهای فناوری لازم در سازمان و با محور قراردادن انسان و تولید و استفاده صحیح از منابع دانش به اهداف سازمانی دست پیدا می کند.

براساس آنچه بیان شد، حکمروایی شهری دانش بنیان ترکیبی از حکمروایی شهری با مدیریت دانش بنیان است؛ بدین معنی که همه مؤلفه های حکمروایی شهری به نحوی خصیصه دانشی به خود بگیرند که سبب افزایش کارایی آن ها شود. بنابراین حکمروایی شهری رویکردی نو در حوزه مدیریت شهری است که با تلفیق مقوله دانش و مؤلفه های دانش بنیان در آن می توان راهکاری نو برای حل معضلات شهرها ارائه داد.

کلید واژه: حکمروایی هماهنگ شهری- مدیریت یکپارچه شهری- مدیریت دانش-

مركز مطالعات و برنامه ريزي شهر
تهران

تهیه کننده:

گروه مطالعات

مستندسازی تجارب

و پروژه های شهری

عنوان:

شهرهای دانش

بنیان: چالش ها و

راهبردهای مدیریت

دانش

اهمیت و ضرورت موضوع:

در مدیریت شهری نگرش یکپارچه و سیستمی، بهترین و کارآمدترین رویکرد است و این امر میسر نخواهد شد مگر با ایجاد زیرساختهای مدیریت دانش یکپارچه سازمانی در مجموعه هایی که در مدیریت شهر دخیل هستند. زیرا که از دوباره کاریها، تکرار خطاها و صرف زمان و انرژی جلوگیری کرده و سازمانها را در یک مسیر مشخص برای اداره شهر قرار میدهد.

اقدامات شهرداری تهران در پیاده سازی نظام مدیریت دانش در شهرداری تهران شامل موارد زیر است:

با تصویب و ابلاغ نظام نامه مدیریت دانش در تاریخ ۳۱ خرداد ۱۳۹۹ ساختار مدیریت دانش در مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران شکل گرفت و فعالیت های متعددی با هدف ارتقاء بهره وری سرمایه های انسانی، جلوگیری از تکرار اشتباهات و دوباره کاری ها، صرفه جویی در زمان و هزینه و برانگیختن خلاقیت و نوآوری مدیران و کارکنان انجام گرفت که اهم این فعالیت ها به شرح زیر است:

با انجام فراخوان در میان کارمندان شهرداری تهران، افراد علاقه مند به عنوان مهندسان دانش شناسایی و دوره های آموزشی لازم برای آنان برگزار شد که هم اکنون تعداد ۵۴ نفر این دوره ها را گذرانده اند و از این میان تعدادی در امر مستندسازی تجارب مدیران تکریمی با گروه مطالعات مستندسازی همکاری دارند.

همچنین به منظور انجام فرآیند ارزیابی از بسته های دانشی، متولیان دانش که مسئول حوزه تخصصی دانش که همان مدیران پژوهشی مرکز مطالعات می باشند به بررسی علمی و تخصصی بسته های دانشی تهیه شده توسط مهندسان دانش نظارت دارند. در کنار این افراد خبرگان حوزه های تخصصی که مدیران و کارشناسان خبره معرفی شده از سوی بالاترین مقام حوزه تخصصی در شهرداری به تعداد ۴۴ نفر هستند، وظیفه ارزیابی تخصصی دانش را در یک کارگروه تخصصی به عهده دارند.

محورهای اصلی وینار

استفاده از سامانه مدیریت دانش

هدف از ایجاد سامانه مدیریت یکپارچه شهری

تجارب پیاده سازی مدیریت دانش در شهرداری مشهد

تجارب پیاده سازی مدیریت دانش در شهرداری اصفهان

تفکر شبکه سازی؛ الزام تحقق دانش بنیانی شهرها

راهبرد مدیریت دانش در سازمانها

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر

تهران

تهیه کننده:

گروه مطالعات

مستندسازی تجارب

و پروژه های شهری

عنوان:

شهرهای دانش

بنیان: چالش ها و

راهبردهای مدیریت

دانش

پیااده‌سازی مدیریت دانش در شهرداری تهران

اهداف برگزاری وبینار

تأثیر دانش بنیان شدن شهرها در تحقق حکمرانی یکپارچه مدیریت شهری

به‌کارگیری خط‌مشی مناسب برای ایجاد فعالیت‌های دانشی در شهرها

ارتقاء فرهنگ مدیریت دانش در شهرداری

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر
تهران

گزارش وبینار:

محمدمنان ریسی

(رییس مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران)

یکی از سیاست‌های مهم و تأثیرگذار در این امر، لزوم توجه به حکمروایی هماهنگ شهری است. مدیریت یکپارچه و هماهنگ شهری به معنی اتخاذ یک رویکرد کل نگرانه و طراحی سازوکارهایی به‌منظور پیگیری رویکرد مذکور در مدیریت شهر است.

تهیه کننده:

گروه مطالعات

مستندسازی تجارب

و پروژه‌های شهری

عنوان:

شهرهای دانش

بنیان: چالش‌ها و

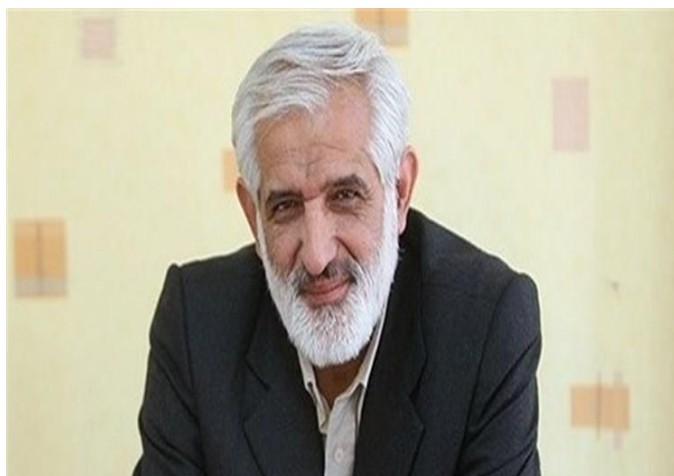
راهبردهای مدیریت

دانش

یکی از منابع مهم برای تنظیم سازوکارهای مناسب برای دستیابی به یکپارچگی در مدیریت شهری، دانش و مدیریت دانش است، زیرا که چالش اصلی سیاستگذاری کلانشهری، نبود اطلاعات مناسب، کامل، در دسترس و یکپارچه است که سیستم تصمیمگیری و سیاستگذاری را یاری نماید.

در مجموع میتوان اینگونه بیان کرد که در مدیریت شهری نگرش یکپارچه و سیستمی، بهترین و کارآمدترین رویکرد است و این امر میسر نخواهد شد مگر با ایجاد زیرساختهای مدیریت دانش یکپارچه سازمانی در مجموعههایی که در مدیریت شهر دخیل هستند. زیرا که از دوباره کاری ها، تکرار خطاها و صرف زمان و انرژی جلوگیری کرده و سازمانها را در یک مسیر مشخص برای اداره شهر قرار میدهد.

پرویز سروری

(رئیس شورای عالی استان ها و نائب رئیس شورای اسلامی شهر تهران)

حکمرانی مطلوب به دنبال افزایش مشارکت شهروندان در اداره شهر و همچنین مشارکت پذیر کردن جامعه است. شهروندان در این جوامع در موقعیت تصمیم سازی و تصمیم گیری قرار می گیرند. مدیریت یکپارچه شهری موتور محرک حکمرانی شهری است. این فرمانده واحد باید برآیندی از اراده شهروندان باشد. و این مهم اتفاق نمی افتد مگر آنکه توزیع قدرت به شیوه ای مطلوب اتفاق افتاده باشد.

مدیریت دانش موتور محرک شکل گیری حکمرانی خوب است. مدیریت دانش شفافیت را گسترش می هد و این لازمه مشارکت مردم در تصمیم گیری هاست چرا که مدل بسته نمی تواند مشارکت جو باشد .

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر

تهران

تهیه کننده:

گروه مطالعات

مستندسازی تجارب

و پروژه های شهری

عنوان:

شهرهای دانش

بنیان: چالش ها و

راهبردهای مدیریت

دانش

همچنین لازمه اداره جامعه با هزینه ای کمتر، موثر و مفیدتر با امکان بهره مندی بیشتر را مدیریت یکپارچه شهری در قالب حکمرانی یکپارچه است. در عین حال سازمان ها و نهادهایی که از بالا به پایین شکل گرفته اند برای حفظ قدرت مقاومت می کنند.

مرکز مطالعات باید برای تولید ادبیات مناسب این کار که به گفتمان تبدیل شود و توانایی مجاب کردن جامعه سانترالیزه را داشته باشد.

آیدا مهربان

(معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد)

چالش های مدیریت دانش به سه دسته تقسیم می شوند: بخش عمده ای از سرمایه های علمی آنان به صورت دانش ضمنی (دانشی که از طریق تجربه و ضمن کار به دست می آید و به صورت مستند نوشته شده در نیامده است) در دسترس آنان است که این شکل دانش بایستی بیشتر از سوی سازمان مورد حمایت قرار گیرد.

نیازمند مکانیسمهای منسجمی در جهت تسهیل ترویج مبادله سازمانی هستند. همچنین نیاز است تا فرایندهای کاری سازمان با ویژگیهای خاص استفاده کنندگان از دانش (مانند جایگاه فرد در سازمان، شایستگیهای فرد، سبک شناختی و علایق و انگیزه های فرد) تطبیق داده شود تا کیفیت کاری افراد را به بالاترین حد ممکن ارتقا دهند. مدیریت دانش در چارچوب حکمروایی شهری:

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر

تهران

تهیه کننده:

گروه مطالعات

مستندسازی تجارب

و پروژه های شهری

عنوان:

شهرهای دانش

بنیان: چالش ها و

راهبردهای مدیریت

دانش

ایجاد بستری جامع و یکپارچه به منظور جمع‌آوری، ذخیره‌سازی و پایش هوشمند داده و همچنین احصاء دانش در سطح شهرداری‌ها/امکان آگاهی و ایجاد دسترسی به مطالعات و دانش‌های سایر شهرداری‌ها/امکان تعریف سطوح دسترسی مختلف برای سایر شهرداری‌ها/ بهینه‌سازی دسترسی برای سطوح مختلف سازمانی جهت رسیدن به بهترین نتیجه در کمترین زمان /تحلیل رفتار کاربران و مخاطبین مدیریت دانش (کارکنان شهرداری‌ها، کاربران غیرسازمانی، شهروندان و...) / بهره‌وری و بهبود فرآیندها با یکپارچه‌سازی سازمانی شهرداری‌ها هدف از سامانه یکپارچه شهری:

سامانه مدیریت دانش به شما اجازه می‌دهد تا افراد در سازمانتان با یکدیگر تعامل و مشارکت نموده، در ارتباط بمانند و دائماً در مورد اطلاعات مرتبط با شاخه کاری خود به روز باشند. همچنین این سامانه باعث می‌شود که شهرداری‌های مختلف در سطح کشور، با یکدیگر ارتباط نزدیک‌تری داشته باشند، از تحقیقات، مطالعات و پژوهش‌های یکدیگر در حوزه مدیریت شهری، اطلاعات بیشتری داشته باشند و در نهایت بتوانند دانش تولید شده در بستر سازمان خود را با سایر سازمان‌های همکار، به اشتراک بگذارند. اما در این زمینه چالش‌هایی وجود دارند، از جمله یافتن و ارتباط با متخصص‌ها، وجود اطلاعات بسیار زیاد تفکیک نشده و مسائل امنیتی در به اشتراک‌گذاری اطلاعات و همین‌طور بینش‌های متفاوت سازمان‌های مختلف در زمینه اطلاعات. با هدف یکپارچه‌سازی و اشتراک دانش بین کلان‌شهرها، شهرداری مشهد اقدام به راه‌اندازی سامانه جامع مدیریت دانش شهری و روستایی را در دستور کار خود قرار داده است

عنوان:

شهرهای دانش
بنیان: چالش‌ها و
راهبردهای مدیریت
دانش

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر
تهران

تهیه کننده:
گروه مطالعات
مستندسازی تجارب
و پروژه‌های شهری

مرتضی نصحی

(مدیر پژوهش ، خلاقیت و فناوری های نوین شهرداری اصفهان)

در فرآیند گذر از حاکمیت به حکمروایی نکته کلید مشارکت شهروندان است. همچنین مشاوره و بهره گیری از دانش عمومی ذی نفعان مثل شهروندان باید صورت بگیرد. در این چرخه نقش دولت نیز مانند پلتفرم است که به این فرآیند (مشارکت شهروندان) کمک می کند. به تعبیری حکمروایی به معنای بازتر کردن مرزهای ساختاری سازمانی و برای این هدف باید ابتدا شفافیت عملی شود. در حکمروایی شهری دولت باید قدرت را با شهروندان شریک شود. و مشارکت شهروندان از همین رو بسیار مهم است.

در این مسیر مهمترین کار ویژه مدیریت شهری سیاست گذاری شهری است. این سیاست گذاری باید به سمت اعتماد سازی عمومی پیش برود و ویژگی هایی مانند صراحت و شفافیت، امکان پذیری بالا، خلاقانه، واقع گرایانه، جامع و هماهنگی را داشته باشد. اگر به دنبال تحقق حکمروایی هماهنگ و باز باشیم نیز باید نگاه جدیدی به موضوع مدیریت دانش داشته باشیم. با توجه به رشد سریع تکنولوژی فراموشی سازمانی مساله ای است که اغلب سازمان ها با آن روبرو هستند.

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر

تهران

تهیه کننده:

گروه مطالعات

مستندسازی تجارب

و پروژه های شهری

عنوان:

شهرهای دانش

بنیان: چالش ها و

راهبردهای مدیریت

دانش

محمد رضا حمیدی زاده

(استاد دانشگاه شهید بهشتی)

عملکرد تابعی از رفتار است و رفتار تابع اندیشه انسان ها. در شهر نیز باید تمام سلول ها و واحدهای شهری تمایل به دانش داشته باشند. بنابراین عامل اصلی تعالی در شهرها دانش است. و هسته اصلی دانش نیز اندیشیدن است. تفکر شبکه ای نیز حاصل تفکر شبکه ای و چند سویه است که در سیستم های افقی و عمودی وجود دارد. این سیستم شامل کشور، شهر، سازمان و افراد می شود.

عملکرد مدیران(افراد) نیز تابع شناخت و آگاهی است و این دو نیز تابع ادراک و اطلاعات است. آمادگی نیز نیازمند دانش است که در مراتب بالاتر آگاهی نامیده می شود..

اداره شهر به شدت پیچیده است و نیاز به روش و استانداردهایی است. اگر بخواهیم در جهان اسلام الگو باشیم باید در کنار عنصر دانایی ، همت نیز داشته باشیم

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر

تهران

تهیه کننده:

گروه مطالعات

مستندسازی تجارب

و پروژه های شهری

عنوان:

شهرهای دانش

بنیان: چالش ها و

راهبردهای مدیریت

دانش

راهکار / پیشنهاد / توصیه:

- ایجاد ساختار کاملاً رسمی در مبحث مدیریت دانش
- به کارگیری ساختارهای غیررسمی و نمایندگان فعال در بخش های مختلف در کنار بخش رسمی
- تعریف نقش های اصلی مدیریت دانش / ایجاد ساختار بازگشت دانش اکتسابی به فرآیندهای سازمانی
- ایجاد کانال های بازخوردی دانش برای بازگشت سریع تر دانش های اکتسابی
- آموزش، حمایت و هدایت صحیح نمایندگان مدیریت دانش در بخش ها توسط تیم مدیریت ارشد شهری

مركز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران
وینار تخصصی
همکاری مبتنی بر
مدیریت دانش در چارچوب
حکروایی هماهنگ
شهری

سخنرانان

پرویز سروری / رئیس شورای عالی استان ها و نائب رئیس شورای اسلامی شهر تهران
محمدمنان رئیسی / رئیس مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران
گشتاسب مظفری / دبیرکل مجمع شهرداران آسیایی و معاون مطالعات مدیریت اقتصادی و امور اجتماعی
آیدا مهربان / معاون برنامه ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد
مرتضی نصوحی / مدیر پژوهش، خلاقیت و فناوری های نوین شهرداری اصفهان
محمد رضا حمیدی زاده / عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی
دبیرپنل: نرگس رامک / مدیر گروه مطالعات مستندسازی تجارب و پروژه های شهری

لینک پخش زنده در آپارات

زمان برگزاری: چهارشنبه ۲۰/۱۱/۱۴۰۰

ساعت: ۱۰ الی ۱۲

لینک ورود به وینار

مركز مطالعات و برنامه ریزی شهر
تهران

تهیه کننده:
گروه مطالعات
مستندسازی تجارب
و پروژه های شهری

عنوان:

شهرهای دانش
بنیان: چالش ها و
راهبردهای مدیریت
دانش

مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر
تهران

تهیه کننده:
گروه مطالعات
مستندسازی تجارب
و پروژه‌های شهری

عنوان:

شهرهای دانش
بنیان: چالش‌ها و
راهبردهای مدیریت
دانش